

Fietsen in groep

Het materiaal

Fiets

Vooraleer te gaan fietsen, controleer je de fietsen van de groep. Absoluut noodzakelijk is:

- dat de twee remmen werken en de banden voldoende hard opgepompt zijn;
- dat de hoogte van het zadel aangepast is aan de grootte van het kind: als de leerling op het zadel zit, moet het been gestrekt kunnen worden en de voorkant van de voet moet op de grond rusten;
- dat de wettelijk verplichte onderdelen aanwezig zijn. Interessant: de VSV heeft een [fietscontrolekaart](#) ontwikkeld in het kader van *Het Grote Fietsexamen*.

Fietshelm

De fietshelm is niet wettelijk verplicht, maar wel aanbevolen. Hij biedt een doeltreffende bescherming als de fietser zou vallen. Als de school regelmatig fietstochten wil organiseren in klasverband, kan het wel interessant zijn een reeks helmen aan te kopen voor de school.

Kledij

- Een fluohesje komt altijd van pas, zowel overdag als 's avonds!
- Makkelijk zittende kledij is ideaal om te gaan fietsen. Schoenen met een lichte zool zijn het meest geschikt en breed uitlopende broekspijpen worden best tegen het been vastgebonden.
- Een waterdichte jas is nodig bij kans op regenweer, dikke jassen kun je best thuis laten.

Reservemateriaal

- fietspomp;
- platte sleutels van 9, 10, 13 en 15 of Engelse sleutel;
- reservebinnenband;
- lijm en bandenpleisters;
- EHBO-kit;
- gsm.

De groep organiseren

- De groepsleider rijdt vooraan en bepaalt de snelheid (een gemiddelde snelheid die voor iedereen past). Andere volwassenen rijden achteraan en in het midden (meer naar links als de leerlingen op één lijn fietsen, in de linkerrij als de groep per twee fietst).
- Een leerling mag de groepsleider nooit voorbijsteken, de volwassene achteraan blijft altijd achter de laatste leerling.
- De groepsleider duidt met duidelijke gebaren en woorden het vertrek, het stoppen, richtingsveranderingen en potentiële gevaren aan. De leerlingen roepen de indicaties van de groepsleider eenmaal met luide stem door naar de leerling achter hen. Een fluitje kan gemakkelijk zijn om vooraf afgesproken signalen door te geven: bijvoorbeeld éénmaal fluiten = extra opletten voor een gevaarlijke situatie, tweemaal fluiten = stoppen, driemaal fluiten = stoppen en afstappen, bijvoorbeeld bij een tussenstop.
- Elke leerling krijgt een vaste plaats tijdens de hele uitstap. Geen sprake dus van voorsteken.
- De traagste en/of kleinste leerlingen vooraan plaatsen en in de rechtse rij wanneer er in twee rijen wordt gefietst, verhoogt de veiligheid voor deze kinderen en verhindert dat de groep uiteen getrokken wordt.
- Elke leerling is verantwoordelijk voor de veilige afstand tussen de eigen fiets en de voorligger (ongeveer één fiets). Elke leerling zorgt voor een veilige afstand (ongeveer 1 meter) tot aan de geparkeerde wagens. (Wijs de leerlingen erop dat ze het hoofd omhoog moeten houden tijdens het rijden.)
- Probeer eventueel te oefenen in een verkeersarme straat om deze regels te testen vooraleer je in het drukke verkeer te begeven. Als alle leerlingen individueel stuurvaardig genoeg zijn heb je nog geen garantie dat ook fietsen in groep perfect zal lukken.

De wetgeving

Met twee naast elkaar fietsen?

- Binnen de bebouwde kom mag het, tenzij kruisen onmogelijk is.
- Buiten de bebouwde kom mag het, tenzij kruisen onmogelijk is en bij het naderen van een achterkomend voertuig.

De grootte van de groep

- Als je er met minder dan vijftien leerlingen op uittrekt, moet je de gewone verkeersregels voor fietsers volgen.
- Voor groepen van 15 tot ten hoogste 150 leerlingen zijn er twee mogelijkheden:
  - ofwel volg je de gewone verkeersregels voor individuele fietsers.
  - ofwel volg je de regels voor fietsers in groep, met bepaalde mogelijkheden maar ook bepaalde verplichtingen.

Verkeersregels voor fietsen in groep

- Je hoeft het fietspad niet te gebruiken.
- Je mag met maximum twee naast elkaar op de rijbaan rijden.
- Op een rijbaan zonder rijstroken mag je niet meer dan de helft van de rijbaan in beslag nemen.
- Op een rijbaan met verschillende rijstroken, mag de groep uitsluitend op de rechterrajstrook rijden.
- Groepen van meer dan 50 fietsers moeten vergezeld gaan van wegkapiteins en begeleidende auto's.

Rijden in het verkeer

- De wegcode respecteren!
- Zien en gezien worden is de allerbelangrijkste veiligheidsregel. Als je geen oogcontact hebt gelegd met een autobestuurder, moet je ervan uitgaan dat hij je niet gezien heeft en is er mogelijk gevaar.
- Rijlijn aanhouden: als je bijvoorbeeld op een weg fietst waar auto's geparkeerd staan, blijf dan in een rechte lijn rijden zelfs al zijn sommige parkeerplaatsen vrij (niet zigzaggen).
- Voorrang van rechts respecteren: de groepsleider probeert altijd de groep in zijn geheel voorbij het kruispunt te krijgen (nut van twee rijen).
- Bij pech (platte band, ketting eraf, ...) van een leerling is het aangeraden om de hele groep te laten stoppen en op een veilige manier te 'parkeren'. Eén begeleider rijdt terug om het probleem van de leerling op te lossen. Wanneer iedereen zijn plaats opnieuw heeft ingenomen, kan de hele groep terug vertrekken.
- Verkeerslichten respecteren: stoppen bij rood én oranje, ook al bevindt een deel van de groep zich al op het kruispunt. Het eerste deel van de groep wacht dan aan de overkant op een veilige plaats.
- Oppassen voor de dode hoek aan vrachtwagens!
- Hoffelijkheid en respect voor andere weggebruikers!

In geval van een ongeluk, bel 112 en probeer zo precies mogelijk te zijn bij de omschrijving van de situatie.

